

Brüssel, 29.9.2026
COM(2026) 512 final

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

nõukogu direktiivi 2011/70/Euratom rakendamise kohta ning ülevaade ühenduse territooriumil olevate kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete kohta ja osutatud materjalide tekkimise tulevikuproгноos

NELJAS ARUANNE

{SWD(2026) 285 final} - {SWD(2026) 286 final}

1	SISSEJUHATUS.....	3
2	RADIOAKTIIVSED JÄÄTMED JA KASUTATUD TUUMKÜTUS EUROOPA LIIDUS.....	4
2.1	Radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse päritolu	4
2.2	Ülevaates esitatud hinnangud.....	4
3	RADIOAKTIIVSETE JÄÄTMETE JA KASUTATUD TUUMKÜTUSE OHUTU JA VASTUTUSTUNDLIK KÄITLEMINE.....	5
3.1	Riiklikud raamistikud ja programmid	5
3.2	Pädevad asutused.....	6
3.3	Ringsus- ja lõppladustamispoliitika	6
3.4	Kulude hindamine ja rahastamine	7
3.5	Programmi rakendamise jälgimine ja aruandlus	7
3.6	Läbipaistvus ja üldsuse osalemine	8
4	JÄRELDUSED.....	8

1 SISSEJUHATUS

Direktiivi 2011/70/Euratom¹ (kasutatud tuumkütuse² ja radioaktiivsete jäätmete³ vastutustundliku ja ohutu käitlemise kohta) (edaspidi „direktiiv“) artikli 14 lõike 2 alusel on komisjon kohustatud esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraselt

- aruande direktiivi rakendamisel tehtud edusammude kohta ning
- ülevaate Euroopa Aatomienergiaühenduse (edaspidi „ühendus“) territooriumil olevate radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse kohta ning osutatud materjalide tekkimise tulevikuprognosi.

Esitatav teave põhineb liikmesriikide aruannetel, mis esitatakse iga kolme aasta tagant vastavalt direktiivi artikli 14 lõikele 1; liikmesriikide viimane aruande esitamise tähtaeg oli 23. august 2024. Käesolev neljas aruanne hõlmab ajavahemikku 2021–2023. Aruandele on lisatud kaks komisjoni talituste töödokumenti:

- ühes tutvustatakse üldist olukorda ühenduses, tuginedes komisjoni tehtud liikmesriikide aruannete analüüsile,
- teises esitatakse ühenduse radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse ülevaade ning tulevikuprognos 2023. aasta detsembri seisuga.

Komisjon on juba esitanud kolm eduaruannet (2017., 2019. ja 2024. aastal), millest igaühes antakse põhjalik ülevaade direktiivi rakendamisest. Käesolevas aruandes kirjeldatakse vaid mõnda üksikut muutust võrreldes 2024. aasta aruandes⁴ kajastatud olukorraga, mistõttu jääb enamik komisjoni järeldusi kehtima. 2025. aastal algatas komisjon kõrvuti nõukogu direktiivi 2006/117/Euratom (radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse vedude järelevalve ja kontrolli kohta) hindamisega direktiivi hindamise⁵.

2. jaos antakse ülevaade radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse varudest ühenduses.

3. jaos esitatakse kokkuvõtlik hinnang direktiivikohaste riiklike raamistike ja programmide rakendamise hetkeseisu kohta, tuues välja hiljutised edusammud ja lahendamata probleemid.

⁽¹⁾ Nõukogu 19. juuli 2011. aasta direktiiv 2011/70/Euratom, millega luuakse ühenduse raamistik kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlikuks ja ohutuks käitlemiseks (ELT L 199, 2.8.2011, lk 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁽²⁾ Kasutatud tuumkütus on „tuumkütus, mida on kiiritatud ning mis on reaktori südamikust jäädavalt eemaldatud“ (direktiivi artikli 3 punkt 11) ning mis ei ole selle praegusel kujul enam kasutatav. See tekib tuumareaktorite kasutamisel elektrienergia tootmiseks ning teadus-, koostus- ja tutvustamistevõttes.

⁽³⁾ Radioaktiivsed jäätmed on „gaasilises, vedelas või tahkes olekus radioaktiivne aine“, mille edasist kasutust ei nähta ette ega kaaluta (direktiivi artikli 3 punkt 7) ning mis on liigitatud radioaktiivseteks jäätmeteks. Radioaktiivsed jäätmed tekivad elektrienergia tootmisel tuumaelektrijaamades või radioaktiivsete materjalide kasutamisel muudes valdkondades kui energeetika, näiteks meditsiinis, teaduses, tööstuses või põllumajanduses. Direktiivis sätestatud muude oluliste mõistete (nt „ladustamine“ ja „lõpladustamine“) määratlused leiab komisjoni talituste töödokumendist SWD(2026) 286 nõukogu direktiivi 2011/70/Euratom rakendamisel tehtud edusammude kohta.

⁽⁴⁾ Komisjoni aruanne nõukogule ja Euroopa Parlamendile nõukogu direktiivi 2011/70/Euratom rakendamise kohta ning ülevaade ühenduse territooriumil olevate kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete kohta ja osutatud materjalide tekkimise tulevikuprognos – kolmas aruanne, [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2024\)197&lang=et](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2024)197&lang=et).

⁽⁵⁾ Hindamisprotsess hõlmas ka tagasisidekorjet ja avalikku konsultatsiooni (2026. aastal), vt https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14619-Radioaktiivsete-jaatmete-direktiiv-ja-vedude-direktiiv-hindamine_et.

2 RADIOAKTIIVSED JÄÄTMED JA KASUTATUD TUUMKÜTUS EUROOPA LIIDUS

2.1 Radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse päritolu

Radioaktiivseid jäätmeid tekitavad mitmesuguse tegevusega – alates meditsiiniseadmete kasutamisest kuni elektrienergia tootmiseni – kõik liikmesriigid. Lõviosa radioaktiivsetest jäätmetest tekib tuumaelektrijaamades ja asjaomase tuumkütusetsükliga seotud tegevuse käigus, väiksemas koguses radioaktiivseid jäätmeid tekib radioaktiivsete materjalide kasutamisel muudes valdkondades kui energeetika.

Iga liikmesriik määrab ise kindlaks oma elektrienergiaallikate jaotuse. 2023. aastal tegutsesid tuumaelektrijaamad 12 riigis⁶. Kolm riiki – Saksamaa, Itaalia ja Leedu – olid oma tuumaenergiaprogrammi lõpetanud ja dekomisjoneerisid oma tuumarajatisi.

2023. aastal oli kasutusel 101 tuumareaktorit,⁷ 74 tuumareaktorit olid lõplikult suletud ja neid dekomisjoneeriti ning kolm tuumareaktorit olid täielikult dekomisjoneeritud. Lisaks tegutses 12 riigis⁸ 30 uurimisreaktorit.

Kasutatud tuumkütust käitlevad praegu oma territooriumil 17 liikmesriiki.

Tuumaelektrijaamade dekomisjoneerimine on Euroopa tuumatööstuse jaoks väga oluline tegevus. Tuumarajatisi dekomisjoneeritakse praegu veerandis liikmesriikides ja dekomisjoneerimisel tekkivate radioaktiivsete jäätmete kogus üha suureneb.

2.2 Ülevaates esitatud hinnangud

2023. aasta lõpuks oli radioaktiivsete jäätmete hinnanguline kogus ELis **2 593 000 m³** (mis tähendab keskmiselt alla 65 000 m³ aastas ja 11 % suurust kasvu pärast eelmist aruandeperioodi). Ülevaade radioaktiivsete jäätmete kogusest 2023. aastal võrreldes 2019. aastaga on esitatud tabelis 1. Ligikaudu 66 % (1 692 000 m³) neist jäätmetest oli lõppladustatud ning 34 % (901 000 m³) ladustatud ja vajas edasist käitlemist. 2023. aasta lõpuks moodustasid 99,5 % ELi radioaktiivsete jäätmete üldkogusest tuumaenergiaprogrammi omava 15 liikmesriigi radioaktiivsed jäätmed⁹.

Enamik liikmesriike esitas radioaktiivsete jäätmete ülevaate, kasutades Rahvusvahelise Aatomenergiaagentuuri (IAEA) ohutusjuhendis GSG-1 sisalduvat klassifitseerimissüsteemi,¹⁰ või esitas maatriksid, mis võimaldavad teisendada andmed nende riiklikust klassifikatsioonisüsteemist IAEA soovitatud klassifikatsioonisüsteemi. Samuti esitas enamik riike oma ülevaates ühtlustatud andmeid, mille on määranud üheskoos kindlaks komisjon, IAEA ja OECD Tuumaenergia Agentuur.

(⁶) Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Soome, Prantsusmaa, Ungari, Madalmaad, Rumeenia, Slovakkia, Sloveenia, Hispaania ja Rootsi. Peale selle – ehkki Horvaatia enda territooriumil ühtki tuumaelektrijaama ei ole – on Horvaatia koos Sloveeniaga Krško tuumaelektrijaama kaasomanik.

(⁷) Vt IAEA tuumareaktorite teabesüsteem aadressil <https://www.iaea.org/pris>.

(⁸) Vt IAEA uurimisreaktorite andmebaas aadressil <https://nucleus.iaea.org/rrdb/home#/home>.

(⁹) Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Ungari, Itaalia, Leedu, Madalmaad, Rumeenia, Slovakkia, Sloveenia, Hispaania ja Rootsi.

(¹⁰) „Classification of Radioactive Waste. General Safety Guide“ (Radioaktiivsete jäätmete klassifikatsioon. Üldine ohutusjuhend), IAEA, Viin, 2009.

Andmete põhjal tundub, et riikides, kus lõppladustatakse väga väikese radioaktiivsusega ja madalaktiivseid radioaktiivseid jäätmeid, kulgeb protsess jäätmete tekkest kuni jäätmete lõppladustamiseni sujuvalt. Keskmise radioaktiivsusega jäätmete, kõrgaktiivsete radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse puhul see nii ei ole, kuna praegu puuduvad nende käitlemiseks toimivad lõppladustamisrajatised.

Tabel 1. Radioaktiivsete jäätmete kogus ELis 2019. ja 2023. aastal

Jäätmed	ELi radioaktiivsete jäätmete kogus (m ³ , ümardatud tuhandeteni*)					
Klass	Ladustatud		Lõppladustatud		Kokku	
Aasta	2019	2023	2019	2023	2019	2023
Väga väikese radioaktiivsusega jäätmed	233 000	303 000	462 000	558 000	695 000	861 000
Madalaktiivsed radioaktiivsed jäätmed	353 000	381 000	1 068 000	1 109 000	1 421 000	1 491 000
Keskmise radioaktiivsusega jäätmed	191 000	211 000	22 000	25 000	213 000	236 000
Kõrgaktiivsed radioaktiivsed jäätmed	4 800	5 200	0	0	4 800	5 200
Kokku (m³)	782 000	901 000	1 552 000	1 692 000	2 334 000	2 593 000

* Välja arvatud kõrgaktiivsete radioaktiivsete jäätmete kogused, mis on ümardatud sadadeni.

2023. aasta lõpuks oli ladustatud ELis ligikaudu **59 500 raskmetalli tonni** kasutatud tuumkütust (umbes 6 % rohkem kui 2019. aastal). Kogu ELi kasutatud tuumkütus on praegu ladustatud, kuna maailmas ei tegutse ühtki tsiviilotstarbelist kasutatud tuumkütuse lõppladustamise rajatist. Väike kogus kasutatud tuumkütust saadetakse endiselt ümbertöötamisele väljapoole ELi, seega on oodata ümbertöötamisel tekkivate radioaktiivsete jäätmete tagasi saatmist hiljemalt järgmistel kümnenditel.

3 RADIOAKTIIVSETE JÄÄTMETE JA KASUTATUD TUUMKÜTUSE OHUTU JA VASTUTUSTUNDLIK KÄITLEMINE

3.1 Riiklikud raamistikud ja programmid

Riiklikud raamistikud on kõikjal ELis viimastel aastatel üldiselt jätkuvalt paranenud. Selle positiivse arengu üheks liikumapanevaks jõuks on enesehindamine, mida tugevdab rahvusvaheline vastastikune eksperdihindamine.

Üks peamisi direktiivist tulenevaid kohustusi on töötada välja riiklik programm – riiklik strateegiline (tegevus)kava, milles sätestatakse, kuidas rakendatakse või hakatakse rakendama riiklikku poliitikat. Riiklik programm on olemas kõigil liikmesriikidel ja liikmesriigid

arendavad neid pidevalt edasi. Aruandeperioodil teavitasid komisjoni oma ajakohastatud riiklikust programmist 11 liikmesriiki. Paraku esines ka seda, et liikmesriik ei vaadanud oma programmi läbi ega ajakohastanud seda nii korrapäraselt, nagu on ette nähtud tema riigisisestes õigusaktides. Riiklike programmide pidev rakendamine ja vajaduse korral kiire ajakohastamine on märk radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse vastutustundlikust käitlemisest. Liikmesriigid peavad sellega seoses optimeerima planeerimist, eraldama piisavad vahendid, viima läbi vajalikud teadusuuringud ja koolitused ning tagama üldsuse ja muude sidusrühmade kaasamise.

Ühtki direktiivi ülevõtmise või riikliku raamistikuga seotud kehtvat rikkumist praegu ei ole. Samas tuli komisjonil algatada eelmistes aruandlustersüklites mõne liikmesriigi suhtes mitu menetlust, mis puudutasid direktiivi rakendamist ja riikliku programmi vastavust direktiivi nõuetele. 2025. aasta lõpus oli pooleli 16 rikkumismenetlust¹¹.

3.2 Pädevad asutused

Riiklikes aruannetes esitatud teabest on näha, et pädevad reguleerivad asutused on tehniliselt ja rahaliselt sõltumatud.

Riiklike programmide ohutuks ja tõhusaks rakendamiseks on oluline, et reguleerivatel asutustel on piisavalt töötajaid. Hiljuti taas tärganud huvi tuumaenergiaprojektide vastu ja suurenenud investeeringud nendesse projektidesse tähendab, et liikmesriigid peavad ennetavalt tugevdama oma pädevaid asutusi, sealhulgas radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse ohutuks käitlemiseks. Komisjon on esitanud viimases tuumaenergia näidisprogrammis¹² uute reaktorite ja pikaajalise käitamisega seotud vajaduste analüüsi, võttes arvesse, et liikmesriikidel on erinevad haldustavad.

3.3 Ringsus- ja lõppladustamispoliitika

Tekitavate radioaktiivsete jäätmete ja lõppladustatavate radioaktiivsete jäätmete kogus peaks olema nii väike kui mõistlikult võimalik. Käimasoleva dekomisjoneerimistegevuse puhul on eriti ilmsed sellised võimalused nagu materjalide vabastamine regulatiivsest kontrollist ja nende hilisem korduskasutamine või ringlussevõtt.

Kuigi enamik liikmesriike kavatseb lõppladustada radioaktiivseid jäätmeid ja kasutatud tuumkütust oma territooriumil, ei ole kõik neist teinud lõplikku otsust ja mõned kaaluvad ikka veel ühiseid rahvusvahelisi lõppladustamise lahendusi. Komisjon viis ellu katseprojekti „Ettepanek radioaktiivsete jäätmete suhtes kohaldatava Euroopa ühise lähenemisviisi kohta“,¹³ kaasates foorumi loomisse võimalikult palju riiklikke ametiasutusi, et arutada võimalikke ühiseid jäätmekäitluslahendusi Euroopas.

⁽¹¹⁾ Austria, Belgia, Bulgaaria, Taani, Saksamaa, Eesti, Iirimaa, Kreeka, Horvaatia, Itaalia, Läti, Leedu, Madalmaade, Portugali Rumeenia ja Sloveenia suhtes.

⁽¹²⁾ Komisjoni 10. märtsi 2026. aasta teatis „Euratomy asutamislepingu artikli 40 kohaselt esitatud tuumaenergia näidisprogramm – lõplik versioon (pärast Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse saamist), COM(2026) 120 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex:52026DC0120>.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi liikmete algatusel lisati katseprojekti rahastamine ELi eelarvesse, vt https://energy.ec.europa.eu/document/download/b74f0a8f-ef96-45ce-8301-5c8d86b9c5d1_en?filename=C_2023_4577_1_EN_annexe_acte_autonome_nlw_part1_v1.pdf.

Liikmesriigid, kellel on tuumaenergiaprogramm, kavatsevad lõpladustada oma kasutatud tuumkütuse sügaval asuvatesse geoloogilistesse rajatistesse. Mõni riik töötab oma kasutatud tuumkütust ümber, teised on selle võimaluse endale varuks jätnud.

Esimene kasutatud tuumkütuse lõpladustamise rajatis peaks alustama tegevust Soomes 2027. aastaks. Rootsis ja Prantsusmaal on käimas sarnaste rajatiste ehitamiseks investeerimisprojektid, mis viiakse eeldatavasti lõpule järgmisel kümnendil. Võrreldes eelmise aruandega teeb rohkem liikmesriike aktiivselt tööd erinevates sügaval asuvate geoloogiliste rajatiste ettevalmistamise etappides. Kõrgaktiivsete radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse sügaval asuvate geoloogiliste hoidlate kavandatud kasutuselevõtu kuupäevad jäävad enamjaolt vahemikku 2050–2075.

3.4 Kulude hindamine ja rahastamine

Peaaegu kõik liikmesriigid esitasid teabe oma riikliku programmi kulude hindamise kohta. 2023. aastal oli radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise hinnanguline kogukulu¹⁴ ELis ligikaudu 300 miljardit eurot, mis on kooskõlas komisjoni varasemate aruannetega.

Riikide hinnangud on metoodika, eelduste, andmete täielikkuse, ulatuse ja hõlmatud ajavahemiku poolest väga erinevad, kuna riikide erinevad olud nõuavad erinevaid lähenemisviise. Suurema läbipaistvuse ja rahastamiskindluse saavutamiseks teeb komisjon tuumavaldkonna lõppfaasi finantsaspektide eksperdirühma¹⁵ kaudu liikmesriikidega koostööd, et anda suuniseid radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise riiklike programmide kuluaruandluse kohta.

Enamik liikmesriike esitas teavet ka riiklike programmide rakendamiseks kehtestatud rahastamiskavade kohta, kus võetakse arvesse kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete tekitajate vastutust. Neis kavades on märkimisväärsed erinevusi: mõni liikmesriik tugineb elektritoodangu põhjal kogutavale tasule, mõni jäätmete omadustel põhinevatele maksetele, mõni riigieelarvele.

Kuna kulud tekkivad tavaliselt alles pärast radioaktiivsete materjalide või tuumkütuse kasutamist – mõnel juhul aastakümneid hiljem –, tuleb uue tuumaenergiaalase tegevuse varajases etapis arvesse võtta lõppfaasi kulusid. Komisjon juhib tuumaenergia näidisprogrammis tähelepanu sellele, et selleks, et tagada ohutus ja jätkuv avalik toetus tuumaenergia kasutamisele, on väga oluline valitsuste pühendumus ning jäätmetekitajate poolne piisav rahastamine tõhusaks dekomisjoneerimiseks ning radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse vastutustundlikuks käitlemiseks.

3.5 Programmi rakendamise jälgimine ja aruandlus

Mitu liikmesriiki on teinud edusamme peamiste tulemusnäitajate kasutamisel riikliku

⁽¹⁴⁾ „Radioaktiivsete jäätmete käitlemise hinnanguline kogukulu“ on kõigi ELi liikmesriikide selliste kulude kogusumma, mis tekivad seoses riikliku programmiga, mis hõlmab liikmesriigi jurisdiktsiooni alla jäävat igat liiki kasutatud tuumkütust ja radioaktiivseid jäätmeid ning nende käitlemise kõiki etappe alates tekkimisest kuni lõpladustamiseni.

⁽¹⁵⁾ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&groupID=3777>.

programmi rakendamise jälgimiseks. Tõhusa edusammude jälgimise ja tulemusaruandluse tagamisega on siiski endiselt probleeme.

Aruandlus radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise lahenduste rakendamiseks vajaliku teadus-, arendus- ja tutvustamistegevuse kohta oli enamikul juhtudel väga üldine. Liikmesriike kutsutakse üles esitama nende tegevuste kohta täpsemat ja sihipärasemat teavet. Komisjonil on hea meel märkida, et enamik liikmesriike kasutab käimasolevat radioaktiivsete jäätmete käitlemise Euroopa partnerlust¹⁶.

3.6 Läbipaistvus ja üldsuse osalemine

Liikmesriigid ei ole teatanud läbipaistvust ja üldsuse osalemist käsitlevate meetmete ja lähenemisviiside olulisest ajakohastamisest. Komisjon kordab, kui oluline on tõhusalt rakendada läbipaistvuse ja üldsuse osalemise nõudeid, sealhulgas esitada komisjonile aru andes konkreetset teavet tavade kohta.

4 JÄRELDUSED

Aruandeperioodil käideldi radioaktiivseid jäätmeid ja kasutatud tuumkütust liikmesriikides ohutult. Riiklikud raamistikud ja programmid on olemas kõikjal ELis ning need on enamasti kehtestatud läbipaistval ja kaasaval viisil. Kõik liikmesriigid peaksid tagama, et nende riiklik programm on ajakohane. Enesehindamise ja rahvusvahelise vastastikuse eksperdihindamise süsteem tundus vastavat vajadustele ning ajendas jäätmekäitlust ajakohastama ja pidevalt täiustama.

Enamiku radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks kasutati ohutuid lahendusi (sh lõppladustamine), mida näitab taas lõppladustatud koguste suurenemine ja ladustatud koguste vähenemine. Enamik liikmesriike teeb tööd lõppladustamisrajatiste ehitamiseks. Paraku ei ole mitmes riigis ikka veel radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemiseks selgelt määratletud strateegiat ning see takistab nende edusamme.

Peamine lahendamata probleem on liikmesriikide riiklike programmide rakendamise jälgimine ja rahastamine, mis vajab riiklike ametiasutuste tähelepanu. Kuluhinnangud on mõnikord aegunud või ei ole piisavalt põhjalikud. See võib mõjutada rahastamiskavade tõhusust ja tekitada ohu, et neist ei piisa tulevaste kulude katmiseks, millega pannakse tulevastele põlvkondadele põhjendamatu koormus. Suuniste koostamisega riiklike programmide kulude aruandluse kohta juba tegeletakse¹⁷. Siiski on veel valdkondi, kus liikmesriikidel oleks aruannete koostamisel abiks konkreetsemad aruandluskriteeriumid.

⁽¹⁶⁾ <https://www.ejp-eurad.eu/>.

⁽¹⁷⁾ Tuumavaldkonna lõppfaasi finantsaspektide eksperdirühm (<https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&groupID=3777>) töötab välja kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise riikliku programmiga seotud kulude aruandlust käsitlevaid suuniseid.